

Planul Național de Redresare și Reziliență

Beneficiar: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNCRAIU DE MUREȘ

Titlul proiectului: „Ecosisteme de management al învățării bazate pe inteligență artificială”

Contract de finanțare nr. 14095/10.12.2024, cod proiect e-PNRR 122

Structura Resursei Educaționale Deschise (RED) bazată pe AI

I. Date de Identificare ale Resursei

Categorie	Educație digitală / Geografie — Orizontul local
Titlul RED	Mureșul Călător — Județul Meu, Localitatea Mea: Sâncraiu de Mureș
Autor	POP NINA CAROLINA
Grup țintă	Elevi, vârsta 10 ani
Aria Curriculară	Om și societate
Clasa	a IV-a
Obiectiv General	Realizarea unei caracterizări geografice a județului Mureș și a localității Sâncraiu de Mureș (poziție geografică și limite, caracteristici naturale, resurse și activități economice), pe baza modelului de prezentare regională din manual (județul Vâlcea), aplicat la orizontul local al elevului, în Unitatea 3 — Elemente de Geografie Regională.
Durată Estimată	50 minute (predare + evaluare la final, 1 oră didactică)

II. Argumentul Aplicării RED în Procesul Didactic

Elevii cunosc localitatea lor empiric, din viața de zi cu zi, dar rareori o pot descrie structurat, după categoriile geografice oficiale (poziție, relief, ape, resurse), așa cum cere manualul pentru tema orizontului local.

Utilizarea AI-ului, în rolul Mureșului Călător — râul care leagă, fizic, întreaga geografie a județului, de la munte la câmpie, trecând pe lângă Sâncraiu de Mureș — oferă un fir narativ unitar pentru o caracterizare altfel formată din fapte disparate.

Modelul din manual (județul Vâlcea) oferă structura exactă de urmat; aplicarea ei la județul Mureș și la Sâncraiu de Mureș transformă un exercițiu abstract într-o temă personală, despre locul în care elevii trăiesc.

III. Promptul/Prompturile Propuse pentru Activitatea Didactică (Metoda PREPARE)

Acest prompt va fi furnizat elevilor pentru dialogul cu Mureșul Călător.

Element PREPARE	Descriere (Rolul în activitate)	Prompt/Instrucțiune către AI
--------------------	------------------------------------	------------------------------

Purpose (Scopul)	Realizarea unei caracterizări geografice a județului Mureș și a localității Sâncraiu de Mureș.	„Vreau să mă ajuți să caracterizez geografic județul Mureș și localitatea mea, Sâncraiu de Mureș.”
Role (Rolul AI)	Mureșul Călător, râul ce străbate tot județul, ghidează caracterizarea.	„Acționează ca Mureșul Călător, care îmi povestește despre județul Mureș, pe înțelesul unui elev de clasa a IV-a.”
Exemplar (Exemplu)	Model real, după structura manualului: suprafață, populație, reședință, relief, ape.	„Exemplu: județul Mureș are 6714 km ² , reședința e Târgu Mureș, relief munte-câmpie, axa e râul Mureș. Încearcă tu cu județele vecine.”
Parameters (Parametri)	Informații verificate despre județul Mureș, limbaj simplu.	„Folosește doar informațiile confirmate despre județul Mureș, limbaj simplu pentru clasa a IV-a.”
Action (Acțiunea)	5 pași, de la poziționarea județului la descrierea localității proprii.	„Prezintă în ordine: (1) poziția județului, (2) relief și ape, (3) resurse, (4) localitatea Sâncraiu de Mureș, (5) descriu propria localitate.”
Restrictions (Restricții)	AI nu inventează detalii locale nesigure, recomandă verificare.	„NU inventa informații nesigure despre județ sau localitate. Recomandă-mi să verific cu un adult sau pe hartă.”
Evaluation (Evaluare)	Informații corecte despre județ + descriere coerentă a localității.	„Evaluează corect dacă folosesc informațiile corecte despre județ și descriu coerent localitatea mea.”

IV. Planul Activității Didactice (1 oră)

Etapă	Dura ă	Activitatea Elevilor	Rolul AI (Prompt)
1. Introducere & Reamintirea observațiilor	8 min	Elevii reamintesc harta județului Mureș și poziția localității Sâncraiu de Mureș față de Târgu Mureș. Profesorul scrie pe tablă structura model din manual (poziție, relief, ape, resurse).	Prompt frontal profesor: „Ce trebuie să cuprindă o caracterizare geografică a unui județ? Dă un exemplu, pe înțelesul unui elev de clasa a IV-a.”
2. Dialog cu Mureșul Călător Metoda PREPARE	— 30 min	În perechi, elevii introduc promptul PREPARE. Ghidați de „Mureșul Călător”, parcurg cei 5 pași: poziția județului și județele vecine → relief și ape → resurse și activități economice → comuna Sâncraiu de Mureș → descrierea proprie a localității. Completează fișa „Pașaportul	Promptul PREPARE de la punctul III. AI-ul (Mureșul Călător) prezintă câte un pas, oferă informațiile confirmate și recomandă verificarea detaliilor foarte specifice.

		Județului Meu” la fiecare pas.	
3. Concluzii & Prezentare	12 min	Câteva perechi prezintă descrierea proprie a localității Sâncraiu de Mureș. Se discută ce informații noi au aflat despre județul Mureș.	Prompt de sinteză opțional: „Verifică dacă descrierea localității, făcută de elev, este coerentă cu informațiile despre județ, fără să schimbi conținutul descrierii lui.”

V. Metoda de Aplicare la Clasă

Descrieți pe scurt modul în care s-a aplicat la clasă

Activitatea se desfășoară în sala de clasă, cu tablete sau telefoane, după ce elevii au observat deja harta județului Mureș și harta administrativă a României.

Elevii lucrează în perechi și primesc fișa „Pașaportul Județului Meu” cu 5 rubrici: (1) Poziția județului Mureș și județele vecine, (2) Relieful și apele județului (munți la est, câmpie la vest, râul Mureș), (3) Resursele și activitățile economice (gaze naturale, păduri, Reghin, Sovata, Sighișoara), (4) Comuna Sâncraiu de Mureș — poziția față de Târgu Mureș, (5) Localitatea mea, descrisă în cuvinte proprii.

Profesorul circulă printre perechi, verificând corectitudinea informațiilor despre județ și faptul că AI-ul (Mureșul Călător) recomandă verificarea detaliilor foarte specifice, în loc să inventeze răspunsuri.

Evaluarea (10 min) cuprinde itemi de recunoaștere, de localizare și un item de creație despre localitatea proprie.

VI. Concluzii și Așteptări în Urma Aplicării

Așteptări înainte de implementare: Se așteaptă ca exersarea prin paralela cu Mureșul Călător — care leagă fizic întregul județ — să consolideze mai durabil legătura dintre elev și propria localitate, decât memorarea izolată a unor date despre un județ oarecare.

Dezvoltarea Competenței Digitale și a celei la nivelul disciplinei: Elevii formulează prompturi structurate (competență digitală) și exersează caracterizarea geografică a unei unități administrative (competență geografică).

Consolidarea Cunoștințelor: Se va constata dacă elevii reușesc să descrie corect și coerent localitatea lor, folosind informațiile despre județ, fără ajutorul direct al AI-ului.

Concluzie finală: Geografia nu este doar pe hartă, în fața noastră — este și locul în care trăim, în fiecare zi. AI-ul este „Mureșul Călător”, care oferă informațiile confirmate și recomandă verificarea celor incerte, nu un substitut al cercetării proprii a elevului despre locul natal.

I Planificarea unității de învățare

Disciplina: Geografie

Clasa: a IV-a

Unitatea de învățare: Unitatea 3 — Elemente de Geografie Regională

Număr de ore alocate unității: 10 ore (extrasul de mai jos se concentrează pe lecția Caracterizarea geografică a județului și a localității în care este situat orizontul local)

Competențe specifice vizate	Conținuturi	Nr. ore	Săptămâna	Observații / Evaluare
3.1. Localizarea pe hartă a marilor unități geografice ale României	1. Câmpiile (Câmpia Română, Câmpia de Vest)	1	S16	Observarea hărții, identificarea activităților economice specifice câmpiilor.
3.2. Recunoașterea trăsăturilor Deltei Dunării	2. Delta Dunării — cea mai tânără formă de relief a României	1	S16	Observarea hărții, discuții despre biodiversitatea Deltei Dunării.
3.3. Recunoașterea organizării administrative a României	3. Organizarea administrativă a României: județe, orașe, comune	1	S17	Observarea hărții administrative, identificarea județului propriu și a vecinilor lui.
3.4. Realizarea unei caracterizări geografice a județului și a localității proprii	4. Caracterizarea geografică a județului Mureș și a localității Sâncraiu de Mureș. Aplicare cu Mureșul Călător (Dialog cu AI)	1	S17	Dialog cu AI (Metoda PREPARE). Completare Pașaportul Județului Meu. Evaluare la final (10 min).
Toate competențele vizate anterior	5. Proiect: De la munte până la Delta Dunării. Recapitulare și Evaluare sumativă	1	S18	Prezentarea proiectului unității, test sumativ: unități de relief, organizare administrativă, orizont local.

II. Proiect de lecție: Mureșul Călător — Județul Meu, Localitatea Mea: Sâncraiu de Mureș

Data:

Clasa: a IV-a

Disciplina: Geografie

Unitatea de învățare: Unitatea 3 — Elemente de Geografie Regională

Subiectul lecției: Caracterizarea geografică a județului și a localității în care este situat orizontul local — Județul Mureș, Sâncraiu de Mureș

Tipul lecției: Lecție de descoperire prin observarea hărții (Dialog cu AI, Metoda PREPARE) + Evaluare

Durata: 50 minute (predare + evaluare la final)

1. Obiective Operaționale

La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

O1 (Cognitiv): Să precizeze poziția geografică a județului Mureș și județele cu care se învecinează.

O2 (Cognitiv): Să descrie relieful și apele județului Mureș (munți la est, câmpie la vest, râul Mureș).

03 (Aplicativ): Să identifice resursele și activitățile economice ale județului Mureș.

04 (Creativ): Să descrie, în cuvinte proprii, localitatea Sâncraiu de Mureș, în raport cu municipiul Târgu Mureș.

05 (Digital): Să utilizeze promptul PREPARE pentru a dialoga eficient cu AI-ul și să-și verifice propriile răspunsuri.

2. Strategii Didactice

Observarea dirijată a hărții, Conversația euristică, Învățarea asistată de inteligența artificială (Metoda PREPARE), Organizatorul grafic (Pașaportul Județului Meu), Munca pe perechi.

3. Scenariul Didactic

Etapele Lecției	Timp	Activitatea Profesorului	Activitatea Elevilor	Strategii / Metode
1. Moment organizatoric	1 min	Asigură climatul optim. Distribuie fișele „Pașaportul Județului Meu”. Verifică dispozitivele.	Se pregătesc. Primesc fișa de lucru.	Conversația
2. Captarea atenției — Reamintirea observațiilor	6 min	Reamintește harta județului Mureș și poziția localității Sâncraiu de Mureș. Întreabă: „Cum ai descrie localitatea ta unui copil din alt județ, care nu a fost niciodată aici?”	Elevii reamintesc harta, propun observații despre Sâncraiu de Mureș și Târgu Mureș.	Conversația euristică
3. Anunțarea temei și a obiectivelor	2 min	Scrie titlul: „Județul Mureș, Localitatea Mea — Mureșul Călător”. Explică structura: dialog cu Mureșul Călător în 5 pași + Pașaportul Județului Meu + evaluare la final.	Notează titlul. Văd cele 5 rubrici din fișă.	Expunerea
4. Reactualizarea cunoștințelor	5 min	Reamintește structura unei caracterizări geografice (poziție, relief, ape, resurse), cu exemplul județului Vâlcea din manual scris pe tablă.	Un elev recită structura la tablă; ceilalți notează cele patru categorii în caiete.	Exercițiul
5. Dirijarea învățării (Implementare RED AI)	25 min	Proiectează promptul PREPARE. Împarte clasa în perechi. Semnalează trecerea la pasul următor la fiecare 5 minute. La pasul 5 (descriere proprie), verifică că AI-ul nu descrie localitatea în locul elevului, ci doar verifică coerența.	Perechile introduc promptul. „Mureșul Călător” ghidează în 5 pași: poziția județului → relief și ape → resurse și activități economice → comuna Sâncraiu de Mureș → descrierea proprie a localității. Completează	Descoperire cu AI, Metoda PREPARE, Organizatorul grafic, Munca pe perechi

		Verifică fișele.	fișa la fiecare pas.	
6. Evaluare — Test individual	8 min	Distribuie testul (5 itemi). Elevii lucrează individual, fără AI și fără manual. Corectare frontală în ultimele 2 minute.	Rezolvă testul individual în 7 minute. Participă la corectarea frontală.	Evaluare formativă, Lucru individual
7. Concluzii și temă	3 min	Invită 1-2 perechi să prezinte descrierea localității lor. Temă: „Întreabă un adult din familie ce s-a schimbat în Sâncraiu de Mureș în ultimii ani și notează răspunsul.”	Ascultă/prezintă descrierile. Notează tema.	Aprecieri verbale

Test de Evaluare (10 minute) — Județul Mureș și Localitatea Sâncraiu de Mureș

Instrucțiuni: Lucrați individual, fără manual sau dispozitive. Timp: 7 minute.

- (20 p) Completează: Reședința județului Mureș este municipiul _____.
- (20 p) Adevărat sau Fals — încercuiește: Comuna Sâncraiu de Mureș se află în apropierea municipiului Târgu Mureș. Adevărat / Fals
- (20 p) Alegere multiplă — Care râu este considerat axa fizico-geografică a județului Mureș?
a) Oltul b) Mureșul c) Someșul d) Târnava
- (20 p) Numește două județe vecine cu județul Mureș.

Răspunsul tău: [_____]

- (20 p) Creație — Descrie, în 2-3 enunțuri, localitatea Sâncraiu de Mureș (poziție față de Târgu Mureș, ce observi în jurul tău).

Răspunsul tău: [_____]

Barem de Corectare și Setări pentru Platforma Online (Pentru Profesor)

Nr. Întrebare	Răspuns Corect	Punctaj	Explicație
1	Târgu Mureș	20 p	Municipiul Târgu Mureș este reședința județului Mureș.
2	Adevărat	20 p	Comuna Sâncraiu de Mureș se află la nord de municipiul Târgu Mureș, în apropierea acestuia.
3	b) Mureșul	20 p	Râul Mureș este axa fizico-geografică a județului, străbătându-l de la nord-est spre sud-vest, pe aproximativ 140 km.
4	Orice două dintre: Cluj,	20 p	Acordați 10 p pentru fiecare județ vecin corect.

	Bistrița-Năsăud, Harghita, Brașov, Sibiu, Alba		
5	Orice descriere coerentă, care menționează poziția față de Târgu Mureș	20 p	Criterii: (a) poziția față de Târgu Mureș este corectă (la nord, în apropiere) — 10 p; (b) descrierea este coerentă și personală — 10 p. Nu penalizați detaliile locale neverificabile exact, dacă sunt plauzibile.

Observații metodologice importante din programa școlară:

În clasa a IV-a, caracterizarea orizontului local se predă prin observarea directă a hărții județului și prin cercetare proprie (discuții cu adulții, vizite la primărie), nu doar prin informații furnizate de profesor sau de AI.

Cea mai frecventă greșeală este confundarea reședinței de județ cu o altă localitate mare a județului — profesorul trebuie să sublinieze clar că Târgu Mureș este reședința de județ, distinctă de localitatea elevilor, Sâncraiu de Mureș.

Itemul de creație (nr. 5) trebuie verificat pentru coerența descrierii locale, nu pentru exactitatea unor cifre exacte (populație, distanțe), pe care elevii de clasa a IV-a nu sunt obligați să le memoreze precis.

NOTA:

Se vor completa personalizat în funcție de fiecare resursă etapele de argumentare, prompt și aplicare la clasa.

Elementele cu galben sunt cu rol orientativ.

Resursa va conține RED AI generate de experți, amplu prezentate.

Se pot atașa dovezi ale aplicării la clasa sau materiale generate cu AI (fise, prezentări etc) utile aplicării RED